

บทวิจารณ์หนังสือ
การจัดการเพื่อประสิทธิผลองค์กรกีฬา
(Managing for Sport Organizational Effectiveness)

พิศนีย์ อำไพ

Pissanee Amphai

สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Division of Public Administration, Faculty of Political Science, Bangkok Thonburi University

ผู้เขียน : ดิถุชัย จันทรคุณา

ปีที่พิมพ์ : 2565

จำนวน : 424 หน้า

สำนักพิมพ์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ISBN : 978-974-03-4171-0

ISBN (e-book) : 978-974-03-4171-4

ราคา : 290 บาท

บทนำ

หนังสือเรื่อง การจัดการเพื่อประสิทธิผลองค์กรกีฬา เขียนโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดิถุชัย จันทรคุณา จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมแหล่งข้อมูลเชิงวิชาการภาษาไทยด้านการจัดการกีฬาสำหรับการบริหารจัดการองค์กรกีฬาให้เกิดประสิทธิผลหรือประสบความสำเร็จ (Dittachai Chankuna, 2022) ซึ่งถือเป็นมโนทัศน์หลักของหนังสือเล่มนี้ จากนั้นผู้เขียนนำเสนอมนทัศน์ย่อยด้วยการวิเคราะห์รากฐานองค์ความรู้ด้านการจัดการพื้นฐานไปสู่การจัดการทางการกีฬา โดยมีการยกตัวอย่างจริงที่ทันสมัยจากองค์กรกีฬาทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งมีการเชื่อมโยงแนวคิดทฤษฎีไปสู่ตัวอย่างงานวิจัยของผู้เขียนและนักวิชาการที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางเป็นหลัก กลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมสำหรับนำองค์ความรู้จากหนังสือเล่มนี้ไปใช้ คือ นักศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนด้านการจัดการกีฬา ทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา รวมทั้งอาจารย์และนักวิชาการด้านการจัดการกีฬา นอกจากนี้ หนังสือ

Corresponding Author: ดร.พิศนีย์ อำไพ. สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

E-mail: p.amphai888@gmail.com

เล่มนี้เป็นหนังสือภาษาไทยด้านการจัดการกีฬาเล่มแรกที่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากหลากหลายสถาบัน

เนื้อหาโดยย่อ

เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านการจัดการพื้นฐาน ผู้เขียนได้แบ่งการนำเสนอเนื้อหาในหนังสือเป็น 3 ส่วน โดยส่วนที่ 1 ผู้เขียนมุ่งเน้นให้ผู้อ่านปรับพื้นฐานความรู้ด้านการจัดการกีฬา โดยนำเสนอเนื้อหาจำนวน 5 บทแรก ส่วนที่ 2 ผู้เขียนอธิบายกระบวนการของการจัดการในบริบทของการจัดการองค์กรกีฬาด้วยเนื้อหาบทที่ 6 ถึง 9 และส่วนที่ 3 ซึ่งประกอบด้วยบทที่ 10 ถึง 12 ผู้เขียนมุ่งเน้นให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจในการนำองค์ความรู้ด้านการจัดการกีฬาไปใช้ในเชิงการบริหารทรัพยากรบุคคลและการจัดการการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับเนื้อหาโดยย่อของทั้ง 3 ส่วน มีดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นบทนำเข้าสู่ประวัติการจัดการกีฬา การจัดการกับการกีฬา ประสิทธิภาพกับประสิทธิผลองค์กรกับองค์กร และเน้นย้ำความจำเป็นในการศึกษาประสิทธิผลองค์กรกีฬา จากนั้น ผู้เขียนอธิบายพื้นฐานความรู้การจัดการกีฬา อันประกอบด้วย กระบวนการของการจัดการ ระดับของการจัดการ ทักษะที่จำเป็นของผู้จัดการ และทฤษฎีทางการจัดการ ทั้งนี้ ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับองค์กรกีฬา โดยวิเคราะห์ทฤษฎีและข้อค้นพบของนักวิชาการต่างประเทศและเรียบเรียงเป็นองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับบริบทขององค์กรกีฬาในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็น คุณลักษณะองค์กร เป้าหมายองค์กร ประเพณีองค์กร วิธีพิจารณาองค์กรกีฬา ประสิทธิภาพองค์กร และรูปแบบการศึกษาประสิทธิผลองค์กร จากนั้น ผู้เขียนจึงอธิบายพฤติกรรมองค์กรโดยเปรียบองค์กรกีฬาเป็นบุคคลซึ่งต้องมีพฤติกรรมที่แสดงออกเฉพาะตัว จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาพฤติกรรมองค์กร พฤติกรรมกลุ่ม การติดต่อสื่อสาร ความขัดแย้งและการเจรจาต่อรอง และวัฒนธรรมองค์กร ยิ่งไปกว่านั้น ผู้เขียนนำเสนอวิธีการที่จะนำพาองค์กรไปสู่ประสิทธิผลด้วยการเสริมความเข้าใจเรื่องกลยุทธ์ให้แก่ผู้อ่าน ซึ่งมีหัวข้อสำคัญได้แก่ การจัดการเชิงกลยุทธ์ ระดับกลยุทธ์ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ รวมทั้งการจัดทำกลยุทธ์และการนำกลยุทธ์ไปใช้

ส่วนที่ 2 เป็นการอธิบายกระบวนการของการเริ่มตั้งแต่ การวางแผน การจัดองค์กร การควบคุม และการนำ โดยเนื้อหาของ การวางแผน ประกอบด้วย ความสำคัญและจุดประสงค์ของการวางแผน กลยุทธ์กับการวางแผน กระบวนการของการวางแผน แผนยุทธศาสตร์ และแผนธุรกิจ ส่วนการจัดองค์กร ประกอบด้วย การจัดองค์กรให้เกิดประสิทธิผล หลักการจัดโครงสร้างองค์กร การกำหนดโครงสร้างองค์กร โครงสร้างองค์กร และการจัดองค์กรสมัยใหม่ การควบคุม ประกอบด้วย การควบคุมองค์กร การกำหนดแผนการควบคุม การประเมินการควบคุม บาลานซ์สกอ์การ์ด และการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร ในส่วนของการนำ ประกอบด้วย ทฤษฎีการเป็นผู้นำ อำนาจ แนวทางการเปรียบเทียบผู้นำยุคปัจจุบัน และการพัฒนาความเป็นผู้นำ

ส่วนที่ 3 เริ่มต้นด้วยการจัดการทรัพยากรบุคคล ซึ่งผู้เขียนถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีค่ามากที่สุดในการองค์กร ผู้อ่านจะได้ทำความเข้าใจความหมายและขอบเขตของการจัดการทรัพยากรบุคคล ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ การบูรณาการของทฤษฎีการจูงใจ และการสร้างความพอใจในงาน จากนั้น ผู้เขียนมุ่งเน้นให้เห็นว่าองค์กรอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งผู้อ่านต้องมีความตระหนักในการเปลี่ยนแปลงกับองค์กร ปัจจัยสำคัญของการเปลี่ยนแปลงองค์กร ประเภทของการเปลี่ยนแปลง กระบวนการเปลี่ยนแปลง และแรงต้านทานการเปลี่ยนแปลง สำหรับในบทสุดท้าย คือ บทที่ 12 ผู้เขียนนำเสนอการบูรณาการองค์ความรู้จากบทที่ 1 ถึง 11 ไปสู่การจัดการเพื่อประสิทธิผลองค์กรกีฬาวิถีใหม่ โดยนำเสนอเนื้อหาการ

จัดการความเสี่ยงทางการกีฬา การพัฒนาองค์กรกีฬา องค์กรแห่งการเรียนรู้ ความรับผิดชอบต่อสังคมของ องค์กร และนำเสนอการวิเคราะห์ประสิทธิภาพองค์กรเพื่อนำไปใช้ด้วย “ข้อเสนอกระบวนการจัดการเพื่อ ประสิทธิภาพองค์กรกีฬา”

นอกจากนี้ ภายในเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนเชื่อมโยงแนวคิดทฤษฎีไปสู่ข้อค้นพบเชิงประจักษ์ที่ ทันสมัย เช่น ตัวอย่างการประยุกต์ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการกีฬาจากทีมสโมสรฟุตบอลอาซิฟ เซลซี ประเทศอังกฤษ เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2564 ตัวอย่างผู้นำรูปแบบดั้งเดิมจากกรณีผู้จัดการทีม นักฟุตบอลทีมชาติไทย คุณนวลพรรณ ล่ำซำ ที่ปลุกใจและคลายความเครียดให้กับนักฟุตบอลชายด้วยการ จับสลากรางวัลพิเศษ ก่อนการแข่งขันรอบรองชนะเลิศรายการชิงแชมป์อาเซียน 2020 หรือตัวอย่าง การอธิบายความไม่แน่นอนจากหลายองค์กรด้วยอักษรย่อ VUCA (V - Volatility คือ ความผันผวน U - Uncertainty คือ มีความไม่แน่นอนสูง C - Complexity คือ มีความซับซ้อนสูง และ A - Ambiguity) รวมทั้ง ตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงสู่ยุคดิจิทัลของอุตสาหกรรมกีฬาจากบทความวิชาการของผู้เขียนเมื่อ พ.ศ. 2564 เป็นต้น

บทวิจารณ์

ผู้วิจารณ์เสนอการวิจารณ์เป็น 2 ประเด็น ได้แก่ การรวบรวมและเรียงเรียง และการนำไปใช้ โดยมี รายละเอียดดังนี้

1. การรวบรวมและเรียบเรียง - หนังสือเรื่อง การจัดการเพื่อประสิทธิภาพองค์กรกีฬา ถือเป็นงาน วิชาการที่เกิดจากการค้นคว้าศึกษาความรู้ในเรื่องการจัดการกีฬาอย่างรอบด้านและลึกซึ้ง โดยผู้เขียนมีการ วิเคราะห์ สังเคราะห์และเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ มีโมเดลหลักที่เป็นแกนกลางและมีโมเดลย่อยที่สัมพันธ์ กัน ใช้ภาษาที่เป็นมาตรฐานทางวิชาการ มีทัศนะของผู้เขียนที่สร้างเสริมปัญญาความคิดและสร้างความ แข็งแกร่งทางวิชาการให้แก่สาขาวิชาการจัดการกีฬา อีกทั้งเนื้อหาสาระของหนังสือมีความทันสมัย และมีการ นำเสนออย่างเป็นลำดับขั้นตอนเริ่มต้นจากการนำเสนอพื้นฐานองค์ความรู้ เชื่อมโยงไปสู่ตัวอย่างการจัดการ กีฬาจริง และกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการบูรณาการสู่การปฏิบัติจริงต่อไป

2. การนำไปใช้ - หนังสือเล่มนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์เชิงวิชาการเป็นหลัก กล่าวคือ นักศึกษา สามารถศึกษาเนื้อหาเพื่อทบทวนและต่อยอดความรู้ด้านการบริหารจัดการกีฬา ทั้งในระดับปริญญาตรีและ บัณฑิตศึกษา สำหรับอาจารย์ผู้สอนอาจจัดการเรียนการสอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกีฬาโดย อ้างอิงเนื้อหาจากหนังสือเล่มนี้ รวมทั้งนำไปอ้างอิงในการทำผลงานทางวิชาการ หรือเป็นต้นกำเนิดแนวคิดใน การสร้างสรรค์งานวิจัย

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผู้เขียนนำเสนอโมเดลย่อยด้วยการวิเคราะห์รากฐานองค์ความรู้ด้านการ จัดการพื้นฐานไปสู่การจัดการทางการกีฬา จึงทำให้มีช่องว่างในการนำไปจัดการองค์กรกีฬาให้เกิดประสิทธิผล ตามบริบทที่เฉพาะเจาะจงอย่างเป็นรูปธรรม เช่น ในองค์กรกีฬาภาครัฐ ผู้จัดการหรือผู้บริหารควรมีขั้นตอนใน การพัฒนาองค์กรไปสู่ประสิทธิภาพอย่างไรบ้าง ในองค์กรกีฬาภาคเอกชน เจ้าของธุรกิจควรมีการกำหนดตัวชี้วัด หรือปัจจัยความสำเร็จในการจัดการองค์กรกีฬาอย่างไร รวมทั้งควรให้ความสำคัญอันดับแรกในการจัดการ องค์กรมิติใดเพื่อนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้

นอกจากนี้ “ข้อเสนอกระบวนการจัดการเพื่อประสิทธิภาพองค์กรกีฬา” ควรมีหลักฐานเชิงวิชาการที่ ยืนยันผลของการนำไปประยุกต์ใช้จากระเบียบวิธีวิจัยที่มีความเคร่งครัดในอนาคต ซึ่งอาจผสมผสานกลยุทธ์ การบริหารจัดการที่ทันสมัย การใช้อำนาจอ่อน (Soft Power) การใช้เทคโนโลยีเสมือนจริง หรือจักรวาลอนมิติ

(Metaverse) เพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้ผู้จัดการ ผู้ประกอบการ หรือเจ้าของธุรกิจกีฬา นำไปใช้จัดการองค์กรกีฬาให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

บทสรุป

หนังสือเรื่อง การจัดการเพื่อประสิทธิผลองค์กรกีฬา เล่มนี้ ถือเป็นหนังสือที่รวบรวมแหล่งข้อมูลเชิงวิชาการภาษาไทยด้านการจัดการกีฬาสำหรับการบริหารจัดการองค์กรกีฬาให้เกิดประสิทธิผลหรือประสบความสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน โดยเนื้อหาทั้ง 3 ส่วน (12 บท) มีความเป็นเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ (Sanya Kenaphoom, Noppakun Kunacheva, & Busara Niyomves, 2020) กล่าวคือ มีการรวบรวมและเรียงเนื้อหาหนังสือโดยออกแบบกรอบแนวคิดที่มีมโนทัศน์แกนกลาง มโนทัศน์ย่อย ตลอดจนนำเสนอรายละเอียดในแต่ละส่วนที่มีการหลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน (เอกภาพ) มีการจัดลำดับกรอบมโนทัศน์ย่อยของแต่ละบทที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันเป็นเรื่องเดียวกัน (สัมพันธภาพ) และในแต่ละบทมีสาระความคิดสำคัญเพียงหนึ่งเดียวที่สามารถสรุปได้เพียงประการเดียว (สารัตถภาพ) ซึ่งถือว่าสะท้อนให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญของผู้เขียน และมีคุณค่าทางวิชาการสำหรับผู้อ่านในการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะด้านการจัดการกีฬาเพื่อก้าวไปสู่การเป็นผู้จัดการ ผู้ประกอบการ เจ้าขององค์กรกีฬา หรือนักวิชาการชั้นสูงในอนาคต อย่างไรก็ตาม อาจเรียบเรียงเนื้อหาเพื่อแสดงขั้นตอนหรือแนวปฏิบัติในการจัดการองค์กรกีฬาให้เกิดประสิทธิผลตามบริบทที่เฉพาะเจาะจงอย่างเป็นรูปธรรมบนพื้นฐานของกระบวนการวิจัยในการปรับปรุงหนังสือครั้งต่อไป

References

- Dittachai Chankuna. (2022). *Managing for Sport Organizational Effectiveness*. Bangkok: CU Press.
- Sanya Kenaphoom, Noppakun Kunacheva, & Busara Niyomves. (2020). Guidelines and Techniques for Writing : Coherence and Emphasis. *Journal of MCU Peace Studies*, 8(1), 361-377.

Received: December 18, 2022

Revised: December 24, 2022

Accepted: December 25, 2022